

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/485

KARAR NO : 1981/337

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmuş, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesindeki ve aynı Yasa'ya 2310 sayılı Yasa ile eklenen Ek-1.maddedeki koşulları içeren suçlara ilişkin davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ünal Çelik ve arkadaşları

O L A Y : 30.10.1979 günü, sağ görüşe mensup olan sanıklardan Yüksel Sarı ve Özcan Avcı'nın, sol görüşlü olan maktûller Ahmet Çınar ve Hasan Hira ile yolda karşılaştıkları, ideolojik görüş ayrılığı nedeni ile adı geçen sanıkların üzerlerinde taşıdıkları ruhsatsız tabancalarını çekerek maktûllerin üzerine ateş ettikleri, yapılan atışlar sonucu Ahmet Çınar'ın olay yerinde, Hasan Hira'nın ise kaldırıldığı devlet hastanesinde öldüğü, sanıklardan Ünal Çelik'in bir örgüt üyesi olarak suçta kullanılan tabancaları temin ederek sanıklara verdiği ve onları bu suça azmettirdiği, öldürme suçunun işlenmesi sırasında sanıklardan Mebus Doğan ile Erkan Cansevdi'nin de yardımcı oldukları ileri sürülerek Eskişehir C.Savcılığı'na düzenlenen talepname ile ilk soruşturma yapılması istenmiş ve Sorgu Yargıçlığı'na kamu davası açılmıştır.

Eskişehir Sorgu Hakimliği, 5.5.1980 gününde, 1979/61 esas, 1980/27 karar sayı ile, sanıklardan her birinin eylemine uyan;

- a) Yüksel Sarı ve Özcan Avcı'nın, Türk Ceza Yasası'nın 448 (iki defa), 6136 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesi,
- b) Ünal Çelik'in, Türk Ceza Yasası'nın 65/1-2.,448.,6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesi
- c) Mebus Doğan ve Erkan Cansevdi'nin Türk Ceza Yasası'nın 65/3.,448.,6136 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesi uyarınca cezalandırılması istemi ile son soruşturmanın Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

1- Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesi, 19.6.1980 gününde, 1980/91-96 sayı ile: Sanıklara ait suçların, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet eylemi niteliğinde olduğu ve sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu suçlarla ortak ve genel amaç içeriğinde bağlantılı bulunduğu,

2- Eskişehir-Kütahya-Afyon İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 24.2.1981 gününde, 1981/25-72 sayı ile: Sanıklara yüklenen suçların, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki sürede işlenmediği, aynı maddenin (b) fıkrasındaki irtibatın da bulunmadığı,

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi ile Eskişehir-Kütahya-Afyon İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin konusu, nedeni ve tarafları aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdemir, İsmail Oğuz, Şeref Tolunç, Metin Sekercioğlu, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 25.5.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Talez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in Askeri Yargı'nın görevli olduğunu belirten sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, ülke çapındaki son sıkıyönetim ilânından (12.9.1980) üç aydan daha önceki bir tarihte 30.10.1979 da işlenmiştir.

Dosyada bulunan belgelerin incelenmesinden, sanıkların sağ görüşlü ülkücü, maktüllerin ise sol görüşlü oldukları, suçun işlenmesinde ideolojik düşünce ayrılığının etken olduğu, sanıkların asıl amaçlarının arkadaşlarının intikamını almak, misilleme yapmak maksadı ile Ülkücü Bilal Akbel'i öldüren sol görüşlü Fikret Yahşi firarda olduğu için onun amcasının oğlu Yüksel Yahşi'yi öldürmek olduğu, olay gecesi bu kişiyi aradıkları, bulamayınca da maktül Ahmet Çınar'ı gördüklerinde ani olarak karar değiştirip yine sol görüşlü ve Yüksel Yahşi'nin arkadaşı olan bu kişiye ateş açtıkları ve öldürdükleri, sanıklardan Özcan Avcı'nın hazırlaktaki anlatımına göre kendisinin Fevzi Çakmak Mahallesi Ü.G.D. Başkanı, sanık Yüksel Sarı'nın ise, Şarhöyük Mahallesi Ü.G.D. Başkanı oldukları, silahların Ü.G.D. ye ait olduğu, Ü.G.D. Mahalli Teşkilatlanma sekreteri Ünal Çelik tarafından mahalle başkanlarına verilerek bu olayların yaptırıldığı, Ünal Çelik'in bu suçu işlemeleri için sanıkları azmettirdiği, suçun örgütsel bağ içinde işlendiği izleniminin diğer sanık ve tanık beyanları, Eskişehir Emniyet Müdürlüğü'nün 6. 11.1979 gün, C/381 sayılı yazısı, esas hakkındaki iddianame, son soruşturma kararı, adli mahkemenin görevsizlik kararı ile doğrulandığı görülmüştür.

Suç, açıklanan yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve yaşam hakkına yönelik olması sebebi ile de Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 Numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamındadır. Gerçi suç, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin (a) fıkrasında belirlenen üç aylık süre de işlenmemişse de, ülkücü derneklerle ilgili davalara sıkıyönetim askeri mahkeme-

ESAS NO : 1981/485

Sahife -3-

KARAR NO : 1981/337

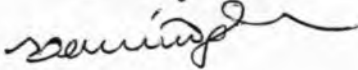
lerince el komulduğu bilindiğinden, Ü.G.D. nin (Ülkücü Gençlik Derneđi) amacı ve ideolojisi doğrutusunda suç işleyen bu sanıklara ilişkin davanın aynı maddenin (b) fıkrasında yer alırtibat dolayısıyla, sanıklardan Ünal Çelik'in M.H.P. ile ilişkili bir kuruluş olan Ü.G.D. nin mahalli teşkilatlanma başkanı olduğu gözönünde tutulduğunda davanın 1402 sayılı Yasa'yı 2310 sayılı Yasa ile eklenen Ek-1. madde uyarınca 13. maddedeki yer ve zaman kaydına bakıl maksızın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, Eskişehir-Kütahya-Afyon İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Eskişehir-Kütahya-Afyon İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi nin 24.2.1981 günlü, 1981/25 esas, 1981/72 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 25.5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

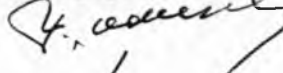
Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özdural

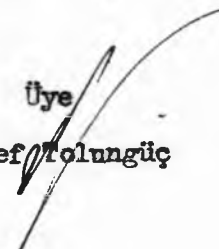
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Metin Şekerciođlu

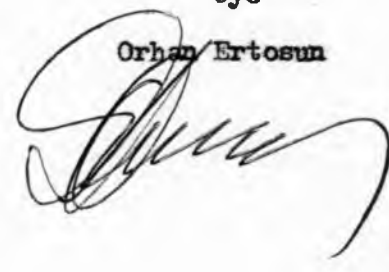
Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertosun

R/T